

**IRON
MAIDEN**

Referat: Glasbena umetnost

Pri glasbeni umetnosti smo dobili nalogo da naredimo referat o izbrani temi ki je povezana z glasbo. Odločil sem se za predstavitev skupine Iron Maiden, ki jo poslušam že zelo dolgo časa in jo poznam do potanakosti. Lotil sem se iskanja gradiva v slovenščini, a ga nisem našel, oziroma je bilo zelo pomankljivo. Zato sem se odločil da bom stvar prevedel iz angleščine, nekaj pa bom dodal po lastnem spominu. Referat ni ravno najbolj obširen saj se o bendu, ki obstoja že toliko časa in ki je s tako močjo vplival na spremembe v svojem žanru lahko pove veliko več. Ker pa je prostor dokaj omejen sam napisal le bistvene stvari.

O Skupini

Iron Maiden so najbolj vpliven heavy metal band v rock in metal glasbenem žanru. Pogosto imitirana skupina obstaja že več kot 20 let. Temelji na rock glasbi podobni Judas Priest. Iron Maiden so bili vedno »underground« atrakcija; čeprav so vzbujali veliko medijsko pozornost v ZDA (kritiki so jih proglašali za sataniste glede na njihove mračne glasbene tematike, vpadajoča besedila in njihovo strah-zbujajočo maskoto »Eddie-ja«, so ostali ena najpopularnejših svetovnih glasbenih skupin skozi vso svojo kariero. Bili so ena prvih skupin klasificirana kot »Novi val britanskega Heavy Metala« (»NWBHM - New wave of British heavy metal«), in so skupaj z Black Sabbath in Led Zeppelin ustvarjali rock sceno 80ih let.

Začetki Iron Maiden segajo v leto 1976. Ustanovil jih je bassist Steve Harris, kasneje pa se mu je pridružil še ritem kitarist Tony Parsons, bobnar Doug Sampson in vokalist Paul Di`Anno. Ime skupine izhaja iz imena srednjeveške mučilne naprave. Preden so dobili prvo pogodbo za snemanje albuma so skozi 70-ta igrali po okolici in si takorekoč pridobivali področje glasbene scene v Angliji. Parsons je bil zamenjan z Dennisom Strattonom, Sampson pa z tehnično naprednejšim bobnarjem po imenu Clive Burr. Leta 1980 so posneli svoj prvenec poimenovan kar po imenu zasedbe »Iron Maiden«. Čeprav je bil album posnet v veliki naglici jih je »single Running Free« ponesel na vrh angleških glasbenih lestvic. Samo eno leto po izidu prvega albuma (1981) so bili Iron Maiden spet v studijih, ter z novim kitaristom Adrianom Smithom (ki je zamenjal Strattona) snemali svoj drugi album »Killers«. Zaradi neustavljive želje po alkoholu je moral Paul Di`Anno zapustiti zasedbo. Zamenjal ga je bivši vokalist Samson-a Bruce Dickinson, ki jih je s svojim edinstvenim slogom in glasom ponesel prav na vrh takratne rock/metal glasbene scene, svoje ime pa zaznamoval kot najrazpoznavnejši glas metala (poleg Roba Halforda – Judas Priest). 1982 so izdali »The Number Of The Beast«, ki je kasneje znan kot eden najvplivnejših rock albumov našega časa, z nekoliko izstopajočima skladbama »Hallowed Be Thy Name« in »Run To The Hills«. Ob nepričakovani slavi The Number Of The Beast-a, so Iron Maiden postali svetovno znane glasbene zvezde. Njihov slog se je z naslednjim albumom »Piece Of Mind« zelo malo spremenil. Zamenjali pa so bobnarja. Vstop Nicka McBriana je prinesel svoje prednosti. Do leta 1983 so imeli 2 veliki turjeni, z izdanim albumom »Powerslave«, ki se je izkazal še za enega izmed kulturnih posnetkov 80ih. Istega leta pa so prvič odšli na 11-mesečno svetovno turnejo »Live After Death – 1985« na kateri so posneli istoimenski dvojni album, ki je vključeval njihove največje uspešnice.

Istčasno z izdanim Live After Death albumom so se po vsem svetu uveljavili kot mogočna in edinstvena metal skupina. Dolgo pričakovan, leta 1986 izdan album »Somewhere In Time« je pokazal nekoliko raznolikosti s prejšnjimi albumi zaradi uporabe klavirskih efektov in vložkov, kar je pripeljalo do povsem drugačne harmonije. 1988, spet nekoliko drugačen album »Seventh Son Of A Seventh Son« z zgodovinsko tematiko, je prinesel uspešnice kot so »The Evil That Men Do«, »The Clairvoyant« in »Can I Play With Madness«. Seventh Son Of A Seventh Son je prinesel podoben uspeh kot že pred nekaj leti izdani The Number Of The Beast. Po še eni izčrpajoči turneji je kitarist Adrian Smith zapustil skupino. Skupina je vzela enoletno pavzo. Z novim kitaristom Janick-om Gers-om so posneli naslednji album »No Prayer For The Dying« leta 1990. Eden od singlov tega albuma je v ZDA prejel Golden Raspberry Award For The Worst Song of the Year (uglavnem nagrado za najslabšo skladbo leta 1990), drugod po svetu pa je bliskovito zasedal pohvalna mesta na glasbenih lestvicah. Ob koncu turneje leta 1991 je Dickinson izrazil željo o odhodu, da bi promoviral dugo zasedbo »The Skunkworks«. »Fear Of The Dark«, zadnji album z Dickinsonom, se je uvrstil na prvo mesto britanske lestvice in postal eden njihovih najbolj prodajanih albumov. Po njihovi zadnji turneji so izdali še dva »live« albuma: »A Real Live One« z najnovjšimi hiti in »A Real Dead One«, ki predstavlja bolj klasične skladbe. Dickinsonova zamenjava Blaze Bayley, je zaznamoval svoj prihod leta 1995 z »The X Factor« albumom. CD so skritizirali in ni dosegel niti polovičnega uspeha svojih »predhodnikov«. Konec leta 1996 so izdali dvojni album »The Best Of The Beast«. Po izidu »Virtual XI« 1995 pa je bil Blaze Bayley po nekaj letih neuspeha prisiljen zapustiti zasedbo, ter začeti solo kariero. 1999 sta se Iron Maiden spet pridružila Dickinson in Smith in leta 2000 so izdali »Brave New World« z sedemčlansko zasedbo. Leta 2000 so spet posneli live album »Rock In Rio« kjer je sodelovala 250.000 glava množica, naslednje leto pa še »Edward The Great«. 2003 posnamejo naslednji studijski posnetek »Dance Of Death«, 2004 pa dva DVD-ja »The Early Days« in »Raising Hell«. Predzadnji album na tržišču je »The Essential Iron Maiden«, ki podstavlja vse največje uspešnice do leta 2003. Po nastopu na Ozzfestu kot »headlinerji« so izdali še CD/DVD »Death On Road«, v marcu 2006 pa

začnejo snemati svoj novi studijski posnetek, katerega naslov še ni znan. Promocijska turneja albuma pa naj bi jih pripeljala tudi v Slovenijo.

Trenutna zasedba:

Bruce Dickinson – Vokal
Janick Gers – Solo, ritem kitara
Adrian Smith – Solo, ritem kitara
Dave Murray – Solo, ritem kitara
Steve Harris – Bas kitara
Nicko McBriant - Bobni

Bivši pomembnejši člani:

Paul Di`Anno – Vokal
Blaze Bayley – Vokal
Doug Sampson – Bobni
Clive Burr – Bobni
Tony Parsons - Kitara

Slika zasedbe iz leta 1993, kmalu pred Dickinsonovim odhodom

Maskota zasedbe, »Eddie« na enem izmed albumov

NWBHM - New Wave Of British Heavy Metal

Mrtvim tratam navkljub so hardrockovske in heavymetalske skupine iz 70. let navdihnile mlajšo generacijo britanskih glasbenikov in zaplodile novi val britanskega heavy metala s skupinami Iron Maiden in Def Leppard, Saxon, Samson, Venom, Diamond Head in mnogimi drugimi. Od vseh skupin novega vala sta bili najuspešnejši Iron Maiden in Def Leppard. Maidenovi prepoznavni ritmični galop in besedila o fantastiki ter hudiču so se z leti le malo spremenila. The Number Of The Beast (1982) je naznanila tržni preboj z le malo kompromisa v zvoku. Def Leppard so si nenehno prizadevali razviti zvok – in posneli so uspešnico Hysteria (1987), vrhunsko produciran in skrbno komponiran primerek metala. NWBHM je naredil velikanski vtis na bobnarja Larsa Ulricha, ki je pozneje ustanovil Metallica, najuspešnejšo od četverice t.i. trashmetal skupin, ob njih še Slayer, Megadeth in Anthrax. Metallica je zvok razvijala in sočasoma obrusila surove robove ter postala heavymetalska skupina. Album Metallica(1991) pa je postal eden najbolj prodajanih metalskih albumov.

Diskografija

Legenda:

(Live) = posnetek v živo

* - Single

** - Best Of

** - Tribute album

Iron Maiden [1980]
Running Free [1980]
*Sanctuary [1980]
*Women In Uniform [1980]
Killers [1981]
*Twilight Zone [1981]
*Purgatory [1981]
Maiden Japan (Live) [1981]
The Number Of The Beast [1982]
*Run To The Hills [1982]
*The Number Of The Beast [1982]
Piece Of Mind [1983]
*Flight Of Icarus [1983]
*The Trooper [1983]
Powerslave [1984]
*2 Minutes To Midnight [1984]
*Aces High [1984]
Live After Death(Live) [1985]
*Running Free (Live) [1985]
*Run To The Hills (Live) [1985]
Somewhere In Time [1986]
*Wasted Years [1986]
*Stranger In A Strange Land [1986]
Seventh Son Of A Seventh Son [1988]
*Can I Play With Madness [1988]
*The Evil That Men Do [1988]
*The Clairvoyant [1988]

*Infinite Dreams (Live) [1989]
No Prayer For The Dying [1990]
*Holy Smoke [1990]
*Bring Your Daughter To The Slaughter [1990]
Fear Of The Dark [1992]
*Be Quick Or Be Dead [1992]
*From Here To Eternity [1992]
A Real Live Dead One (Live) [1993]
*Hallowed Be Thy Name (Live) [1993]
*Fear Of The Dark (Live) [1993]
Live At Donnington (Live) [1993]
The X Factor [1995]
*Man On The Edge [1995]
*Lord Of The Flies [1995]
**Best Of The Beast [1996]
*Virus [1996]
Virtual XI [1998]
*Futureal [1998]
**Ed Hunter [1999]
*The Angel And The Gambler [1998]
Brave New World [2000]
*The Wicker Man [2000]
Live At Rock In Rio(Live) [2002]
*Beast Over Hammersmith [2002]
**Edward The Great: Greatest hits [2002]
**Best Of The B`Sides [2002]
**The BBC Archives [2002]
Dance Of Death [2003]
*Wildest Dreams [2003]
*Rainmaker [2003]
*No More Lies [2004]
**Essential Iron Maiden [2004]
Death On Road (Live) [2005]

V diskografijo sem dodal vse zvočne posnetke skupine (tudi tiste, ki jih prej nisem omenil), brez njihovih albumov, ki so jih posneli drugi izvajalci (tribute albumi), kot naprimer Dream Theater, Iced Earth, Angra, Children Of Boddam, Motörhead itd...

Bruce Dickinson

Nicko McBriant

Steve Harris, Dave Murray in Adrian Smith

Steve Harris in Janick Gers

Viri

<http://www.ironmaiden.com>

http://www.vh1.com/artists/az/iron_maiden/bio.jhtml

Enciklopedija glasbe, Radovljica: Didakta, 2004

Enciklopedia of heavy rock, London: Virgin Publiciting, 1999